

Таким образом, при реформировании отечественной системы подготовки финансовой отчетности необходимо использовать мировой опыт применения концепции существенности во всех ее аспектах.

Литература:

1. Международные стандарты финансовой отчетности// Электронный ресурс, сайт Министерства финансов Украины www.mfin.gov.ua
2. Методические рекомендации по применению существенности в бухгалтерском учете, письмо Министерство финансов Украины от 29.07.2003 г. № 04230-04108// Электронный ресурс, сайт Министерства финансов Украины www.mfin.gov.ua
3. Financial Reporting Supply Chain// Project of IFAC/ Электронный ресурс, сайт МФБ www.ifac.org

Ольга Лебедєва

*Південний філіал Національного університету біоресурсів і природокористування України «Кримський агротехнологічний університет»
м. Сімферополь, Україна*

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МОЛОКОПРОДУКЦІЇ

Конкуренція в молочнопродуктовому підкомплексі відбувається одночасно у трьох напрямах: між господарствами з різними формами власності і організації виробництва; між молоковиробниками за найбільш вигідні організаційно-виробничі та економічні умови діяльності і фінансові результати; на основі конкурентоспроможності молокопродукції за ринки збуту і їх сегменти.

Конкуренція між господарствами з різними формами власності проявляється незначним чином, оскільки конкурентоспроможність підприємств молочнопродуктового підкомплексу визначається швидше ефективністю організації виробництва, інвестиційним забезпеченням, впровадженням інновацій, ніж формою власності.

Значний вплив на формування конкуренції в молочнопродуктовому підкомплексі справляють взаємовідносини між сільськогосподарськими товаровиробниками і підприємствами переробної промисловості. Конкуренція між ними проявляється насамперед у формуванні ціни на молоко, коли виробники здають за низькими цінами, які диктує переробник, що породжує монополізм переробників і не дозволяє аграрним товаровиробникам покривати затрати на виробництво продукції.

Ситуація з досягнення конкурентоспроможності виробників ускладнюється повільним техніко-технологічним переозброєнням сільського господарства на фоні його загальної деіндустріалізації і застосування переважно ручної праці.. Український ринок молокопродукції недостатньо інтегрований у світовий та європейський аграрні ринки. Останнім часом спостерігаються значні труднощі зі збутом вітчизняної молокопродукції на ринку Росії, який є її одним з основних споживачів. Реалізація великого експортного потенціалу молочнопродуктового підкомплексу країни та її регіонів стримується також відсутністю широкої міжнародної стандартизації молокопродукції, недостатнім розвитком інфраструктури її просування на зовнішні ринки, слабким розвитком реклами, обмеженим асортиментом та непривабливим зовнішнім видом.

Аналіз конкурентних недоліків та переваг дозволяє обґрунтувати організаційно-економічні заходи та організаційно-економічний механізм забезпечення і підвищення конкурентоспроможності молокопродукції. Серед них, особливої актуальності набувають заходи, пов'язані із створенням та функціонуванням багатоукладної економіки, орієнтованої на ринок колективних і приватних товаровиробників з розвинutoю мережею кооперації та агросервісу.

Основним принципом цінового регулювання і державної підтримки аграрного сектору економіки, в т.ч. молочнопродуктового підкомплексу, повинен бути державний протекціонізм, який забезпечує еквівалентність товарного обміну між сільським господарством і промисловістю, конкурентоспроможність національних молокотоваровиробників на внутрішньому і світовому аграрних ринках, соціальний захист працівників сільського господарства. У сучасних умовах такого еквівалентного обміну немає. Ціни на молоко є низькими, а темпи їх росту значно відрізняються від темпів росту цін на молокопродукцію .

При здійсненні цінової політики в молочнопродуктовому підкомплексі в найближчий час необхідно забезпечити державну підтримку виробництва молока, зберегти і збільшити дотації. Разом з тим вдосконалення потребують форми і методи контролю за цінами. Система цін в молочнопродуктовому підкомплексі повинна складатися із різних видів: вільні ціни, які формуються під впливом питу і пропозиції на ринку; гарантовані ціни, які підтримує держава з допомогою встановлення належного рівня цін або дотацій; заставні ціни, за якими здійснюються заставні операції і оплачується продукція за заставою.

Гарантовані і заставні ціни повинні бути наперед відомі і контролюватися залежно від росту цін на матеріально-технічні ресурси і послуги для села в цілому. Вони повинні також здійснювати вплив на формування регіональної структури виробництва молокопродукції, сприяти формуванню раціонального міжрегіонального обміну.

Державне регулювання ринку молокопродукції і ринкових цін може здійснюватися у формах державних закупок або операцій за національними і регіональними програмами. Держава може установлювати фіксовані мінімальні гарантовані ціни, заставні ставки, цільові ціни для державних закупок і заставні операції. Вона також здатна підтримувати ринкові ціни методами товарних інтервенцій (закупок і розпродаж) на вільних товарних ринках, регулювати імпорт і експорт агропромислових товарів.

Для збалансування цін в молочнопродуктовому підкомплексі необхідно науково обґрунтувати економічний механізм взаємовідносин безпосередніх сільськогосподарських товаровиробників із заготівельними, торгівельними і переробними підприємствами шляхом переходу від неефективних форм контролю за рівнем рентабельності до введення і підтримки паритетних коефіцієнтів співвідношення цін на молоко і кінцеву молокопродукцію .

Підтримка молоковиробників з метою забезпечення конкурентоспроможності їх продукції може здійснюватися у формі субсидування, субвенцій, пільгового кредитування, податкового та інвестиційного стимулювання. Їх фінансову підтримку доцільно здійснювати, такими засобами як компенсація частини затрат на паливно-мастильні матеріали, електроенергію; створення спеціальних державних фондів фінансової підтримки сільського господарства з цільовим характером використання; виділення дотацій; субсидування за рахунок коштів державного бюджету частини кредитів, використовуваних аграрними товаровиробниками на придбання високопродуктивних машин і обладнання, застосування нових ефективних технологій; надання фінансової допомоги господарствам населення.

Кредитна політика, як засіб підвищення конкурентоспроможності молокопродукції повинна бути спрямована на дотримання пріоритетності в економічній структурі всієї економіки країни і на стимулювання виробництва. Заміна прямого державного фінансування системою самофінансування вимагає нових підходів до використання кредитів, тому що їх питома вага в джерелах фінансування зростає.

Для підвищення його стимулюючої ролі відсоткові ставки повинні встановлюватися, виходячи із кон'юнктури ринку молокопродукції. Пільгові кредити при цьому необхідно надавати під спеціальні інвестиційні проекти за умови їх виконання. При цьому необхідний жорсткий контроль за діяльністю різноманітних посередницьких структур, які часто концентрують матеріальні і фінансові ресурси без відповідної користі для села. Важливо забезпечити надання таких кредитів, які б були доступні селянам, для покриття сезонної нестачі власних засобів виробництва, а також для здійснення інвестицій в об'єкти загального виробничого або інфраструктурного призначення на селі.

Доцільно здійснювати впровадження іпотечних операцій і земельної застави з метою залучення у галузі сільського господарства додаткового капіта-

лу. Розміри кредитів, відсоткові ставки, строки погашення, заходи відповідальності за використання кредиту та його повернення повинні визначатися на договірній основі між товаровиробниками. Разом з тим, поряд із зміцненням існуючих банківських структур по обслуговуванню агропромислового комплексу необхідно сформувати систему сільськогосподарських кооперативних банків, в тому числі з державною підтримкою, включаючи установи дрібного кредиту (кредитні спілки, позиково-ощадні каси).

Важливим шляхом подолання наслідків монополізму в переробній сфері молочнопродуктового підкомплексу є інтеграція господарств – виробників молока і підприємств з його переробки. Вона дозволить встановлювати прийнятні ціни між промисловістю і сільським господарством, спільними зусиллями розвивати виробництво, занижувати затрати, направляти велику кількість грошових коштів на модернізацію виробництва, підвищення продуктивності праці, збільшувати її мотивацію.

Створення спеціалізованих агропромислових об'єднань з виробництва і переробки з контролльним пакетом акцій в них буде сприяти підвищенню конкурентоспроможності молокопродукції та підприємств, які її випускають. В єдиному підкомплексі завод буде зацікавлений, щоб кожне сільськогосподарське підприємство, як партнер, виробляло більше молока, а господарства, в свою чергу, будують зацікавлені у збільшенні виходу молокопродукції, заниженні витрат і зростанні прибутку .

*Наталія Литвиненко, аспірант
Національний університет «Львівська політехніка»
м.Львів, Україна*

ЩОДО РАХУНКІВ БУХГАЛЬСЬКОГО ОБЛІКУ, ПРИЗНАЧЕНИХ ДЛЯ ОБЛІКУ ВНУТРІШНІХ РОЗРАХУНОВИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН

Основне призначення бухгалтерського обліку полягає у наданні достовірної інформації користувачам. Виконання цієї функції частково забезпечується завдяки застосуванню плану рахунків, побудова якого відповідає структурі балансу. Тобто, з метою повного та достовірного подання інформації у фінансовій звітності, робочий план рахунків кожного окремого суб'єкта господарювання із складною організаційною структурою, тим або групи підприємств, повинен забезпечувати адекватне відображення господарських операцій, що відбуваються між пов'язаними сторонами, систематизація та узагальнення яких забезпечується завдяки їх подвійному запису на рахунках, призначених для обліку внутрішніх розрахунків.